

Sl. No. :

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions - 22

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Printed Pages - 11

Tear Here

माध्यमिक परीक्षा, 2022
SECONDARY EXAMINATION - 2022

सिन्धी
SINDHI
(Third Language)

समय : 2 घण्टे 45 मिनट

पूर्णांक : 80

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें
TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

- شاگردن لاءِ ضروري هدايتون -

- (1) شاگرد سڀ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپرتي رول نمبر ضرور لکن .
- (2) سڀني سوال ڪرڻ ضروري آهن .
- (3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپي ۾ لکڻو آهي.
- (4) جن سوالن جا جواب دريا، ۾ پڇا ويا آهن ، انهن جا جواب گڏ لکڻا آهن.
- (5) سوال جو جواب لکن کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- (6) سوالن جو ماء ڪن جي وه هاست هيٺن ۾ ٻڌ آهي .

- शागिर्दन लाइ ज़रूरी हिदायतू -

- (1) शागिर्द सभ खां पहिरीं पंहिजे सुवाली पेपर ते रोल नंबर ज़रूर लिखनि ।
- (2) सभई सुवाल करण ज़रूरी आहिनि ।
- (3) हरहिक सुवाल जो जवाबु, डिनल जवाबी काँपीअ में लिखिणो आहे ।
- (4) जिनि सुवालनि जा जवाब “या” में पुछिया विया आहिनि, उन्हनि जा जवाब गडु लिखिणा आहिनि ।
- (5) सुवाल जो जवाबु लिखण खां अगु सुवाल जो नंबर ज़रूर लिखो ।
- (6) सुवालनि जे मार्कुनि जी विरहासत हिन रीत आहे ।

S-74-Sindhi (T.L.)

6009

[Turn over

यहाँ से काटिए

ڪند (ا)

[12 × 1 = 12]

.1 هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو-

- (i) جفا ڪشي، لفظ جي معنيٰ آهي۔
 (ا) ضرورت (ب) وشواس
 (س) گهڻي محنت (د) آرام
- (ii) پراڻي ماس ۾ ڪاٽي،، رچنا آهي۔
 (ا) جيونِي (ب) ڪهاڻي
 (س) ناٽڪ (د) مضمون
- (iii) سفر، ڪهاڻي جوليڪڪ آهي۔
 (ا) ايشور چندر (ب) ڪلاپرڪاش
 (س) هري همٿاڻي (د) منوهر نهالاڻي
- (iv) موهن نالي ڪردار جو ڊڪر _____ ڪهاڻي ۾ ٿيل آهي۔
 (ا) ملهه (ب) سفيد هنس
 (س) پراڻي ماس ۾ ڪاٽي (د) پيدا اشرم
- (v) ورلو ڪو ڄاڻي قدر _____ جو
 (ا) انسان (ب) مانڪه ديهه
 (س) سنگرو (د) پرماتما
- (vi) اءِٽ جو آواز، نظم جو رچيٽا آهي۔
 (ا) هو ندراج، ڏڪايل، (ب) ڪشن چندر بيوس،
 (س) ڪيئلڊاس، فاني، (د) هري، دلگير،
- (vii) پرفيسر رام پنجواڻي ۽ جي رچنا آهي۔
 (ا) قدرت وارا (ب) مانڪه ديهه
 (س) سڀ جاءِ سڄڻ (د) محنت

(viii) ، نئين دور جو باني _____ شاعر مڃيو وڃي ٿو۔

(ا) شاهه عبداللطيف (ب) شچل سرمست،

(س) گورڏن ڀارتي (د) ڪشچند بيوس،

(ix) ، چوڪرو، لفظ جو عدد ڄمڻ ٿيندو۔

(ا) چوڪري (ب) چوڪرا

(س) چوڪرن (د) چوڪريون

(x) گهوڙ ڪتو، رميش _____ مثال آهن

(ا) جنس مذڪر (ب) جنس مونث

(س) جنس بيجان (د) جنس عام

(xi) ، ڪوهنور، مثال آهي۔

(ا) اسم عام (ب) اسم ذات

(س) اسم خاص (د) اسم تصغير

(xii) ، اڪڙيڪارڻ، اصطلاح جي معنيٰ آهي۔

(ا) دوکوڙي (ب) ڌمڪائڻ

(س) جواب ڏيڻ (د) ظلم ڪرڻ

खण्ड - 'अ'

1. (i to xii) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो -

[12 × 1 = 12]

i) 'जफ़ाकशी' लफ़्ज जी माना आहे -

(अ) ज़रूरत (ब) विश्वासु

(स) घणी महिनत (द) आरामु

ii) 'पराए मास में काती' रचना आहे -

(अ) जीवनी (ब) कहाणी

(स) नाटकु (द) मज़मून

iii) 'सफ़रू' कहाणीअ जो लेखक आहे -

(अ) ईश्वर चन्दर (ब) कला प्रकाश

(स) हरी हिमथाणी (द) मनोहर निहालाणी

- iv) मोहन नाले किरदार जो ज़िक्र ..... कहाणीअ में थियल आहे -
 (अ) मुल्ह (ब) सफेद हंस
 (स) पराए मास में काती (द) बुढा आश्रम
- v) विलो को ज़ाणे, कदुर ..... जो :
 (अ) इन्सान (ब) मानुख देहि
 (स) सतगुरू (द) परमात्मा
- vi) 'अइट जो आवाज़' नज़्म जो रचियता आहे -
 (अ) हूंदराज 'दुखायल' (ब) किशनचंदु 'बेवसि'
 (स) खीअलदास 'फ़ानी' (द) हरी 'दिलगीर'
- vii) प्रो. राम पंजवाणी जी रचना आहे -
 (अ) कुदरत वारा (ब) मानुख देहि
 (स) सभ जाइ सज़्णु (द) महिनत
- viii) नए दौर जो बानी ..... शाइरू मजियो वजे थो।
 (अ) शाहु अब्दुल लतीफ़ (ब) सचल 'सरमस्तु'
 (स) गोवर्धन भारती (द) किशनचंद 'बेवसि'
- ix) 'छोकिरो' लफ़्ज जो अददु जमउ थीदों -
 (अ) छोकिरी (ब) छोकिरा
 (स) छोकिरनि (द) छोकिरियूं
- x) घोड़ो, कुत्तो, रमेश ..... मिसाल आहिनि -
 (अ) जिंस मुजकर (ब) जिंस मोनिस
 (स) जिंस बेजान (द) जिंस आम
- xi) 'कोहिनूर' मिसाल आहे -
 (अ) इस्मु आमु (ब) इस्मु ज़ाति
 (स) इस्मु ख़ासु (द) इस्मु तसगीरू
- xii) 'अखि ड़ेखारणु' इस्तलाह जी माना आहे -
 (अ) धोखो ड़ियणु (ब) धमिकाइणु
 (स) जवाब ड़ियणु (द) जुल्म करणु

[6 × 1 = 6]

.2 صحیح لفظ چونڊي خال ڀريو۔ (i to vi)

(اهنسا ، اوت موت ، محنت ، گيتا نجلي ، مذموم ڀاڪر)

(i) سرشتي ۽ مڙجڻ انهن نهار، اوڏانهن _____ جو قانون ڏسڻ ۾ ايندو.

(ii) سنه 1912ء ۾ گرو ديو کي _____ تي انعام عطا ٿيو.

(iii) تنهنجي _____ جو راڄ دنيا دور دور ٻڌو.

(iv) اسان جي ديش جو دامن پري _____ جي موتين سان .

(v) ڪڏهن پري ۽ مڙجڻ ڪڏهن _____ ۾ .

(vi) جهن مان ڪيترين ساڳين شين جي ميڙ جو مطلب نڪري تنهن کي اسم _____ چوندا آهن .

2. (i to vi) سही लफ़्ज चूँडे खाल भरियो :-

[6 × 1 = 6]

[अहिंसा, ओट-मोट, महिनत, गीतांजली, मज़मूउ, भाकुर]

i) सृष्टीअ में जेडांहं निहारि, ओडांहं ..... जो कानूनू डिसण में ईदों।

ii) सन् 1912 ई. में गुरूदेव खे ..... ते इनाम अता थियो।

iii) 'तुंहिंजे ..... जो राजू, दुनिया दूर दूर बुधो'।

iv) असां जे देश जो दामनु भरीं ..... जे मोतियुनि सां।

v) कडुहिं भरीअ में त कडुहिं ..... में।

vi) जंहि यां केतिरियुनि सागियुनि शयुनि जे मेडू जो मतिलबु निकरे तंहिंखे इस्मु ..... चवंदा आहिनि।

(i to xii) .3

[7 × 1 = 7]

هيٺين سوالن جا جواب هڪ ست ۾ لکو۔

(i) ر ٿي ڀارتي ، ايڪانڪي ۾ ليڪڪ ڇا جو ذڪر ڪيو آهي؟

(ii) قڳڙ ۾ ڪهڙو ڏڻ ملهائيو ويندو آهي؟

(iii) ڏيئي لپتي ۽ جي خلاف ڪير هو؟

(iv) سچل سرمست پاڻ لاءِ ڇنا چيو آهي؟

(v) ڪوي ، گلن جي توڪري ، مارفت ڪهڙو سنديش ڏنو آهي؟

(vi) اوديا کي دور ڪرڻ لاءِ ڪنهنجو سنگه ڪجي؟

(vii) جنهن لفظ مان هڪ جي ڄاڻ پوي تنهن کي عدد _____ چئجي ٿو؟

[5 × 1 = 5]

* هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو۔

هندستان جي گلستان ۾ سنڌيت به هڪ وچتر نرالو ۽ سهڻو گل آهي جنهن کي ٻين قومن وانگر پنهنجي الڳ ڀاسڻا لپسي ريتيون، رسمون، رواج، پھراءُ رھڻي ۽ ڪرڻي آھي . اڄ به دنيا سنڌو گھاٽي جي سڀيتا جي مھانتا جون سرڪيون ڀري ٿي . ڀارت ته ڇا پر سڄي وشو کي ان تي ناز آهي . هندتي سندس نالو به سنڌتان ي پيو . ويد به سنڌو ندي ۽ جي ڪناري تي لکيا ويا . سنڌ رشين مٺيون ساڌون سنتن ، سوفيٺن ۽ سالڪن جو گھر ٿي رهي آهي . پوسنڌ سڳوري چونه دنيا لاءِ روشن منارو ٿيندي ؟ اهڙي مھان سنڌي سڀيتا کي ي اسين ، سنڌيت ، جي نالي سان سڏيون ٿا . سنڌيت سنڌين جي ڀاسڻا ، ساهتيه رھڻ سھڻ ، ڪاءڻ پيڻ يول چال ڳايهڻ وڃا يهڻ ۽ ريتين رسمن جو ڪل جوڙ آهي .

(viii) هن ٽڪري جو سرولکو .

(ix) سڄي وشو کي ڇا تي ناز آهي ؟

(x) ويد گهڙي ندي ۽ جي ڪناري تي لکاويا ؟

(xi) ، سرڪيون ڀرڻ ، جي منعي آهي .

(xii) سنڌيت ڇا کي ٿو چئجي ؟

3. (i to xii)

हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक सिट में लिखो -

[7 × 1 = 7]

- i) 'टी पार्टी' एकांकीअ में लेखक छा जो जिक्र कयो आहे?
- ii) फगुण में कहिडो डिणु मल्हायो वेदों आहे?
- iii) डेती लेतीअ जे खिलाफु केरू हो?
- iv) सचल सरमस्त पाण लाइ छा चयो आहे?
- v) कवीअ 'गुलनि जी टोकरीअ' मार्फत कहिडो संदेश डिनो आहे?
- vi) अविद्या खे दूर करण लाइ कंहिजो संगु कजे?
- vii) जंहिं लफ्ज मां हिक जी ज्ञाण पवे थी तंहिं खे अदद ..... चरजे थो?

* हेठि डिनल टुकिरे खे ध्यान सां पढी सुवालनि जा जवाब लिखो - [5 × 1 = 5]

हिन्दुस्तान जे गुलिस्तान में सिन्धियत बि हिकु विचित्र, निरालो ऐं सुहिणो गुलु आहे, जंहिंखे बियुनि कौमूनि वांगुर पंहिंजी अलगि भाषा, लिपि, रीतियूं रस्मूं, रवाजु, पहराउ, रहिणी ऐं करिणी आहे। अजु बि दुनियां सिंधू घाटीअ जी सभ्यता जी महानता जूं सुर्कियूं भरे थी। भारत त छा पर सजे विश्व खे उन ते नाज आहे। हिंदु ते संदसि नालो बि सिंधु तां ई पियो। वेद बि सिंधू नदीअ जे किनारे ते लिखिया विया। सिंधु ऋषियुनि, मुनियुनि, साधुनि संतनि, सूफियुनि ऐं सालिकनि जो घरू थी रही आहे। पोड़ सिंधु सगोरी छोन दुनिया लाइ रोशन मुनारो थींदी? अहिड़ी महान सिंधी सभ्यता खे ई असीं 'सिंधियत' जे नाले सां सडियूं था। सिंधियत सिंधियुनि जी भाषा, साहित्य, रहण सहण, खाइण पीअण, बोलचाल गाइण वजाइण ऐं रीतियुनि-रस्मुनि जो कुलु जोडु आहे।

viii) हिन टुकिरे जो सिरो लिखो।

ix) सजे विश्व खे छा ते नाज आहे?

x) वेद कहिड़ी नदीअ जे किनारे ते लिखिया विया?

xi) 'सुर्कियूं भरण' जी माना आहे?

xii) सिंधियत छा खे थो चइजे?

کتاب (ب)

खण्ड - 'ब'

[12 × 2 = 24]

4-15 हेठिन सवालन जा जवाब अटकल 50 लफ्जन मेर डियो.

4-15 हेठियनि सुवालनि जा जवाब अटकल 50 लफ्जनि में डियो -

[12 × 2 = 24]

4. ترتیب سان پڙهڻ مان ڪهڙا سٺا فائدا آهن؟

4. तरतीब सां पढ़ण मां कहिड़ा सुढा फाइदा आहिन?

5. عمر مارويءَ کي چوقيد ڪيو؟

5. उमर मारुईअ खे छो कैद कयो?

ڪنڊ (س)

ڪڙو - 'س'

[3] 16. حوالو سمجهايو:-

،، امڙ، ڀڳوان الائي ڪنهنجي ڀاڳي ٿو ڏي،،

يا

معنيٰ سمجهايو:-

،، تنهنجو هريجن آواز، مون ته مندر ۾ ٻڌو.

تيرت ياترين ۾ ٻڌو هرڪو ڳاءَ ڀندو تي وٽيو.،،

16. هٻالو سمڙايو - [3]

“امڙ، ڀڳوان الائي ڪنهنجي ڀاڳي ٿو ڏي”

يا

مانا سمڙايو -

“توهنجو هريجن آواز، مون ته مندرن ۾ ٻڌو،

تيرت ياترين ۾ ٻڌو، هرڪو ڳاءَ ڀندو تي وٽيو”

[3] 17. ،، سفر،، ڪهائيءَ مان توهان ڪي ڪهڙي سڪيا تي ملي؟ ڪولي لڪو.

يا

ٽنگور هڪ ساهتيڪار هو، ڪولي لڪو.

17. ‘سفر’ ڪهاڻي ۾ مان توهان ڪي ڪهڙي سڪيا تي ملي، ڪولي لڪو. [3]

يا

ٽنگور هڪ ساهتيڪار هو، ڪولي لڪو.

20. 'पराए मास में काती' कहाणीअ मां कहिडो संदेश थो मिले? अजीत जे किरदार ते पंहिंजा वीचार लिखो। [4]

या

शाह जें बैतनि जो सारू लिखो।

[4] 21. جنم ڏينهن جي نيند ڏيندي دوست / ساھڙي ۽ ڪي خط لکو.

يا

پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر ڪي بيماري ۽ سبب چئن ڏينهن جي موڪل
واسٽي درخواست لکو.

21. जनम डीह जी नींड डीदें दोस्त / साहेड़ीअ खे खतु लिखो। [4]

या

पंहिंजे स्कूल जे हैडमास्तर खे बीमारीअ सबबि चइनि डींहनि जी मोकल वास्ते दरख्वास्त लिखो।

[6] 22. ڪنهن به هڪ وسنهي تي اٽڪل 250 لفظن ۾ مضمون لکو۔

(أ) سنڌيت ڏينهن - چيچند

(ب) يوگه جي مهما

(س) سائنس جا وڌندڙ قدم

(د) ڪورونا مهما ماري جو آرٽڪل اسٽي ۽ تي اثر

22. कंहिं बि हिक विषय ते अटिकल 250 लफजनि में मज़मून लिखो - [6]

अ) सिंधियत डीह - चेटीचण्डु

ब) योग जी महिमा

स) साइंस जा वधंदड कदम

द) कोरोना महामारी जो आर्थिक स्थितिअ ते असर

DO NOT WRITE ANYTHING HERE